
Norsk Vannkraft

Norsk Vannkraft

”

Vi er en vestlandsbasert industriell utfordrer som skaper varige verdier sammen med våre partnere

Målsetting om å etablere portefølje av egeneide kraftverk på 1 TWh – finansiering er sikret

Norsk Vannkraft

Våre prosjekt

Totalt 462 GWh

- 321 GWh i drift
- 141 GWh under utvikling

Norsk Vannkraft

Roald Sjo, daglig leder

- Norsk Vannkraft AS, daglig leder 2021 - d.d

- Norsk Kraft AS, daglig leder 2006 - 2020
  - Uavhengig rådgivningsmiljø med fokus på vannkraft
  - Utviklet OBOS Energi for OBOS – 650 GWh
  - Bistått falleiere med å utvikle egeneide kraftverk
  - Omfattende erfaring med vurdering av markedsmessig falleie
  - Omfattende transaksjonserfaring

- Småkraft AS, Direktør prosjektutvikling 2003 - 2006
  - Kommersielt ansvarlig – inngikk om lag 100 leieavtaler på til sammen 1.400 GWh
  - Den gang eid av Statkraft og selskaper i Statkraft-alliansen

Norsk Vannkraft

Småskala vannkraft – et kinderegg

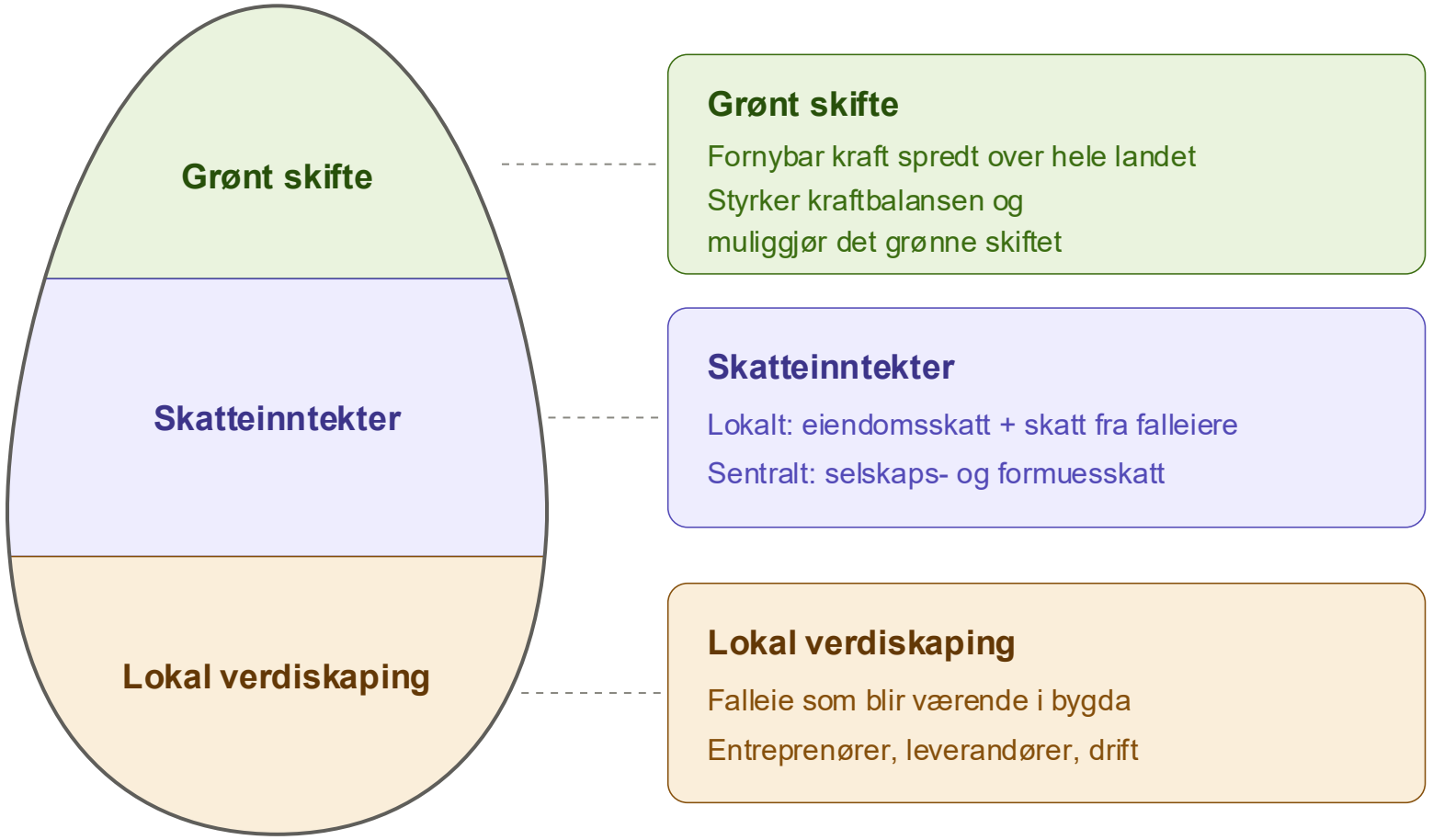

Én investering, tre gevinster

Norsk Vannkraft

Fallrettsavtalen er eggeskallet – sprekker det over tid?

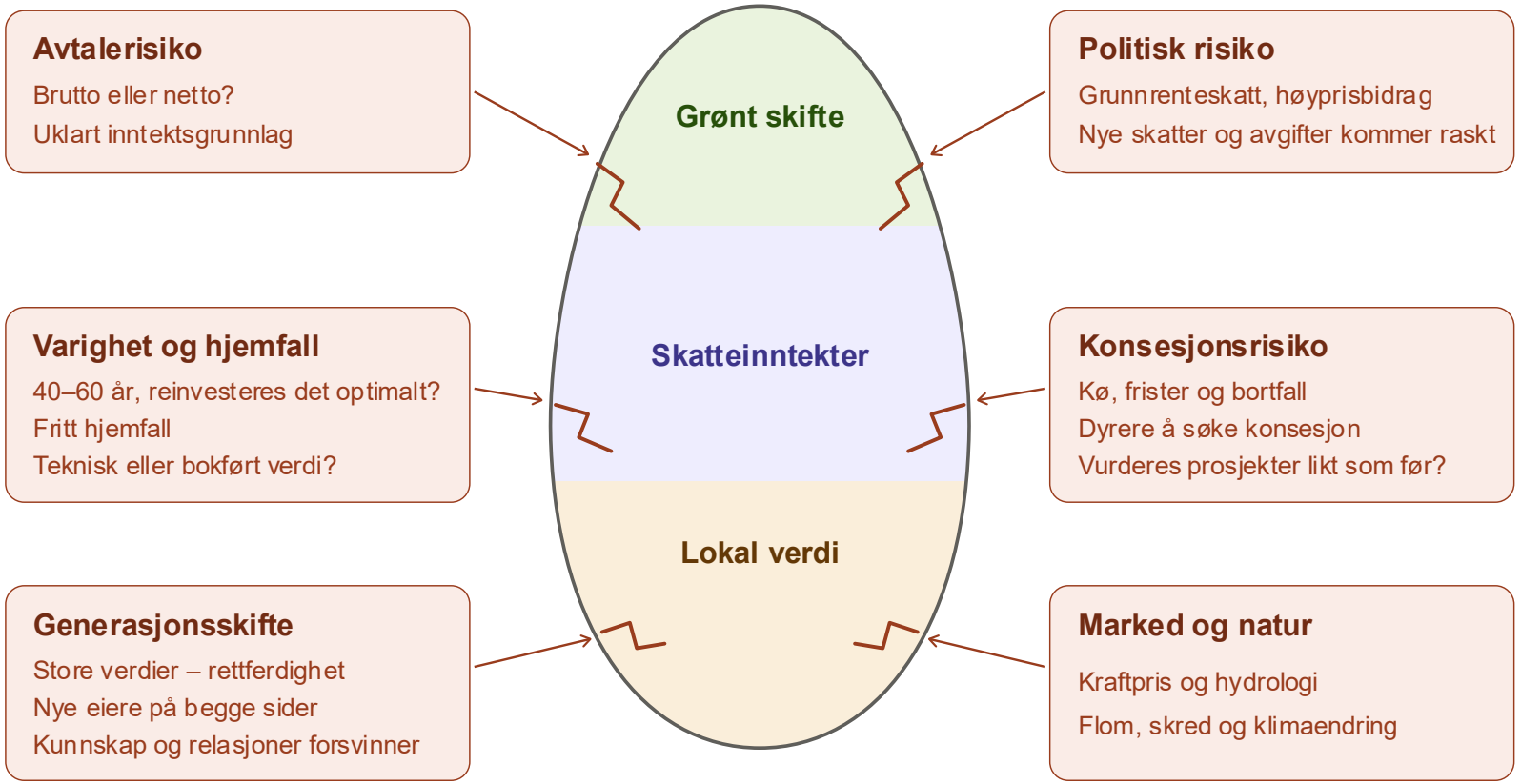

Avtalen er eggeskallet

Den må tåle trykket fra alle kanter i 40–60 år

Norsk Vannkraft

Falleier – den viktigste samarbeidspartneren

- Bruk av dine ressurser skal skje på dine premisser
- Innhent tilbud fra flere
- Gjør en grundig sjekk av hvem motparten er, sjekk referanser
- Inngå en riktig avtale for deg og ditt prosjekt
- Alle prosjekt er unike, om ditt prosjekt er spesielt krevende – det kan bli en viktig ressurs for dine etterkommere
- Still krav til fremdrift som utbygger selv kan påvirke
- Tydeliggjør hva som skal skje om avtalt fremdrift ikke overholdes

Norsk Vannkraft

Erfaringer – fallrettsavtaler

- Nettoavtaler, økt risiko for falleier, forventningsmessig bedre avkastning for falleier
  - Må være tilstrekkelig definert, både inntekter og kostnader (spesielt egenkapital)
  - Ofte liten eller ingen inntekt tidlig
  - Fungerer svært dårlig for prosjekter som ikke går slik de skal

- Bruttoavtaler, økt risiko for utbygger, forventningsmessig svakere avkastning for falleier
  - Reforhandling før investeringsbeslutning?
  - Er det en ren bruttoavtale eller kommer kostnader til fradrag?
  - Relativt jevn og trygg inntekt

- Varighet og hjemfall, skattemessig nedskreven verdi / bokført verdi anbefales
  - 60 år er det nye 40, 50 – 80 års avtaler vanlig
  - Teknisk verdi bør ikke aksepteres
  - Fritt hjemfall høres fint ut, men skaper betydelige utfordringer

Norsk Vannkraft

Erfaringer – generasjonsskifte / salg

- Fallretter utgjør ofte en stor andel av verdiene
  - Planlegg tidlig
  - Leieinntekter kan deles i inntil 10 år

- Salg av gårdsbruk
  - Krevende å betale reell verdi for fallretter som del av gårdsbruk uten betydelig egenkapital

- Vedtekter som kun lar fallrettseiere eie kraftselskap
  - En fin tanke, svært krevende i praksis